

A KÁDERKÉRDÉS PROBLÉMÁI

Irta: Velyko Zékovic

A kádereknek a marxizmus-leninizmus szellemében való világnézeti kiképzése kérdés; Pártunk mindig egyik alapvető feladatként tüzte ki minden pártszervezet és a Párt minden tagjának munkájában.

A háború előtt, az illegalitás nagyon nehéz viszonyai között dolgozva, s a régi Jugoszlávia reakciós rendszerétől üldözve, a JKP alapvető feladatként tüzte ki tagjai marxista-leninista nevelésének kérdését. A marxista-leninista irólatomban való szűkölködés és az elméletileg kiemelkedő káderek hiánya a különféle pártszervezetekben, olyan problémák voltak, amelyeket a Pártnak más problémák mellett le kellett küzdenie tagjai eszmei színvonalának emeléséért vívott harcban.

A marxizmus-leninizmus témakörébe tartozó különféle anyag mellett minden pártszervezet feldolgozta Pártunk központi sajtószervét, a »Proleter«-t, amely hatalmas szerepet játszott mint szervező és mint nevelő is. A nemzeti és tartományi vezetőségek ugyancsak adtak ki elméleti-politikai lapokat: Horvátország KP központi vezetősége a »Sznp i cseki«-et (Sarló és kalapács), a JKP szerbiai tartományi vezetősége a »Komunist«-ot, Szlovénia KP központi vezetősége pedig a »Delo«-t (Munka).

»A SzK(b)P történetének rövid tanfolyama« megjelenésével Pártunk is megkapta a marxizmus-leninizmus legjobb tankönyvét, amelyet lefordítottak a mi nyelveinkre is, közvetlenül azután, hogy a Szovjet Szövetségben elhagyta a sajtót. Azonnal megkezdődött az egyes fejezetek illegális kinyomatása, mert a könyvek száma nagyon is kevés volt ahhoz, hogy kielégítse a Párt tagjainak szükségletét és kívánságát. Ugyeszlóván nem volt a pártnak egyetlen alapszervezete sem, amely nem kezdte meg »A SzK(b)P történeté«-nek feldolgozását. Ezt az irányvonalat Központi Pártvezetőségünk és Tito elvtárs szorgalmazta, aki a JKP ötödik országos értekezletén megtartott beszámolójában, »A SzK(b)P történeté«-nek jelentőségéről beszélve, a következőket mondta: *»Ebből a Történetből tanul ma az egész világ proletáriátusa, ebből a Történetből kell tanulnia a mi pártaktivánknak és Jugoszlávia proletariátusának is.«* Tito elvtárs 1959-ben ezeket írta: *»A SzK(b)P történetét tanulnia kell a Párt minden tagjának, jól meg kell tanulnia a SzK(b)P történetét minden vezető kommunistának, ha jó vezető akar lenni, különösen a mai nehéz körülmények között. A SzK(b)P történetének tanulmányozásával egyre inkább kiulakul az emberben a kívánság a marxizmus-leninizmus tanulmányozására. A SzK(b)P történetének tanulmányozásával kádereink elsajátítják a bolsevizmust, jó vezetők és szervezőkké válnak, méltóak lesznek erre a névre.«*

A JKP az illegalitás viszonyai között különféle formákat talált tagjai világnézeti nevelésére. Iskolák és tanfolyamok nélkül nem emelkedhetett volna fel olyan káder, amely alkalmas lehetett arra, hogy a marxizmus-leninizmus eszméit átültesse a munkásosztályba, a tömegbe, amely egyre inkább a Párt körüli tömörült. A JKP Központi Vezetősége egész sor tanfolyamot szervezett a felsőbb és közép-káderek számára. Különösen ki kell emelni a zágrebi és beográdi tanfolyamokat, valamint a makarszakai és banijai tanfolyamokat, valamint néhány rövidebb tanfolyamot Boszniában és Szlovéniában, amelyek a JKP Központi Vezetőségének közvetlen ellenőrzése és irányítása alatt dolgoz-

tak. Hasonló rövidebb tanfolyamok működtek a nemzeti és tartományi vezetőségek mellett is. A Pártnak ugyancsak sikerült, hogy a börtönökben és táborokban támogassa a marxizmus-leninizmus tanulmányozására szolgáló anyag megszervezését és odaajuttatását (Szremszka Mitrovica, Lepoglava, spanyol önkénteseink franciaországi táborai stb.)

A Párt ugyancsak nagy figyelmet fordított azokra az előadásokra, amelyeket kommunisták tartottak az egyes tömegszervezetek aktívái előtt. Ezek az előadások átfogták a szakszervezeti, ifjúsági, különösen az egyetemi szervezetek többségét, és néhány női szervezetet. Abban az időben sikeresen folyt a »Dolgozó Nép Pártja«-nak szervezeteim át a tömegek eszmei-politikai nevelése.

A káderek felemelésére irányuló belső pártmunkán kívül a tömegszervezetekben folyó munkán kívül, Pártunknak éles és körlehetetlen világnézeti harcot kellett vívnia a maga soraiban és a munkásmozgalom soraiban. A külföldre menekült és áruló csoportok maradványai: a trockisták, szociáldemokraták, Szima Markovic hívei, petkovisták, kispolgári értelmiségiek, akik marxistáknak nevezték magukat, megkísérelték, — mindegyik a maga részéről és valamennyien együtt, — hogy világnézetiileg lefegyverezzék a Pártot. A marxizmus-leninizmus »revíziója« és »kiegészítése« mögött a Pártunk elleni meggonnított harc bujt meg. Égészen természetes, hogy ez a harc azokban a történelmi időszakokban volt a leghevesebb, amikor a Párt minden erejét mozgósította, hogy még szilárdabb kapcsolatot teremtsen a tömegekkel, hogy meghódítsa a tömegeket, vagy amikor arról volt szó, hogy a Párt megőrizze sorait az elleneségek támadástól.

A világnézeti harc illegális formáit a legális formákkal összekapcsolva, Pártunknak, habár nagyon nehéz viszonyok között, sikerült mindezeket a csoportokat és egyéneket lelepleznie, teljesen elszigetelnie a tömegektől és veszélytelenné tennie. E harc nélkül Pártunk nem szilárdulhatott volna meg eszmeileg.

A JKP-nak, az első sorba állítva tagjainak világnézeti-politikai nevelését, sikerült a háború előtt néhány év alatt felnevelni olyan kádert, amely megtalálta magát népeink és Pártunk legnehezebb napjaiban is, azokban a napokban, amikor a fasiszta hódítók megszállva tartották országunkat.

A Központi Pártvezetőség a háború alatt is nagy figyelmet szentelt a káderek világnézeti nevelésére irányuló munkának. Minden pártegységünkben tanulmányozták »A leninizmus alapjai«-t és »A SzK(b)P története«-t. A Párt új tagjainak nagy szaporodása, partizán egységeink és népfelzabardító hadseregünk tömegessége, a legszélesebb néprétegek nagy érdeklődése minden politikai és egyéb kérdés iránt, mind nálunk, mind pedig az egész világon, különfeladatokat tűztek Pártunk elé káderéink gyors világnézeti felemelése tekintetében, hogy megtalálja magát a népeink által vívott háború nagyon bonyolult körülményei közepette. Tito elvtárs akkor ezeket mondta a Párt tagjainak: »... Minden pártszervezetnek sürgősen rövid tanfolyamokat kell szerveznie, miná a jelöltek, miná pedig a Párt új tagjai számára, s e tanfolyamokon azoknak meg kell ismerkedniük a Párt tagjainak alapvető kötelességeivel. Ugyanígy azonnal hozzá kell látni a marxizmus-leninizmus tanulmányozásához, de ez nem lehet akadály a annak, hogy az odaadó és kipróbált harcosok bekerüljenek a Pártba, hanem alkalmat kell nyújtani számukra, hogy a Pártban, tanfolyamokon szerezzék meg a szükséges tudást a marxizmus-leninizmus köréből. A SzK(b)P történetének a legfontosabb tantárgynak kell lennie ezeken a tanfolyamokon.«

A Központi Pártvezetőség mellett tanfolyamok létesültek a felsőbb és kövilágnézeti politikai nevelésének számtalan formáját.

A Központi Pártvezetőség mellett tanfolyamok létesültek a felsőbb és kö-

zép-káderek számára. A legnehezebb feltételek között vonták be az elvtársakat a katonai egységekből és a terepről a tanfolyamokra, hogy a tanfolyam elvégzése után, méginkább felfegyverkezve a marxizmus-leninizmus elméletével, visszatérjenek katonai egységükbe vagy mint oktatók kiküldetésbe menjenek az ország egyes vidékeire, ahol a népi felkelés megszilárdításán és kiszélesítésén, Pártunk vonalának közvetítésén dolgoztak. Hasonló tanfolyamok létesültek minden nemzeti és tartományi vezetőségünk mellett, a nagyobb katonai egységekben és mindenütt, ahol megvoltak erre a legszükségesebb előfeltételek. Tekintet nélkül az óriási nehézségekre, a tanfolyamok érthető folytatóságaira, amelyek a pártvezetőségek elegendő támogatása nélkül folytak le, különösen az irodalom tekintetében, tekintet nélkül az alkalmas előadók hiányára, a tanfolyamok hozzájárultak ahhoz, hogy a háború alatt biztosíthassuk a szükséges kádert mind katonai egységeink, mind pedig a terepen működő pártszervezeteink számára. E tanfolyamokon át nőtt fel előadó kádereink is. Mindez azonban nem lett volna elegendő, ha legkisebb katonai egységeinkben, a századokban és szakaszokban is nem tanulmányozták volna a marxizmus-leninizmus egyes kérdéseit, a »SzK(b)P történetét« és a népfelszabadító harc fejlődését nálunk.

A tagok világnézeti felemelésével kapcsolatban különösen ki kell emelni a nagy állhatatosságot és találatkonyságot a kiadói tevékenységben, amit a háború folyamán, a legnehezebb körülmények között tanúsítottak a pártvezetőségek és alapvető pártszervezetek, különösen a hadseregben. A fel nem szabadított területen az illegális nyomdákban, a felszabadított területen az egyes vezetőségek mellett működő kisebb nyomdákban, a katonai törzsek és egységek ténikáiban, a legkezdetlegesebb eszközökkel, sokszorosítón, írógépen, sőt nagyon gyakran kézzel sokszorosították a marxizmus-leninizmus műveit, sokszorosították a »SzK(b)P történeté«-nek egyes fejezeteit, Sztalin elvtárs beszédeit stb, s ezeken nevelkedtek nemcsak a párttagok, hanem minden harcosunk. Ebből az időszakból van néhány kiadása »A SzK(b)P történeté«-nek és »A leninizmus alapjai«-nak is.

Mindennemleges harcot folytatva a megszállók és különféle árulók ellen, Pártunk szakadatlanul arra tanította harcosainkat és vezetőinket, hogy emelniük kell világnézeti színvonalukat, el kell sajátítaniuk a marxizmus-leninizmust, hogy tisztában legyenek harcunk lényegével és céljaival, hogy közvetíthessék a Párt vonalát a tömegekbe, hogy minden erőt mozgósíthassanak a harcra. Tito elvtárs abban az időben ezeket mondta: *»Kádereink elméleti és politikai nevelésének kérdése a legfontosabb kérdések egyike, amelyek a pillanatban teljes élességükben felmerülnek Pártunk előtt. Tekintet nélkül a nagy és súlyos problémákra, amelyek a mai helyzetben, a súlyos és véres népfelszabadító harcok helyzetében meg kell oldaniuk pártszervezeteinknek, döntő módon hozzá kell látni kádereink rendszeres elméleti és politikai neveléséhez. Ez a pártszervezetek feladata, mind a felszabadított, mind pedig a még fel nem szabadított területen. A felszabadított területen ez a munka természetesen sokkal könnyebb, és éppen ezért teljes mértékben ki kell használni ezeket a feltételeket. Nem mondhatjuk, hogy ezt eddig megtettük; ellenkezőleg, éppen a felszabadított területen úgyszólván teljesen elhanyagoltuk a káderek nevelésének munkáját. Sokkal több figyelmet fordítottunk az általános propagandára, nagyon is belemerültünk a katonai kérdésekbe, a káderek pedig nem emelkedtek fel elméletileg és politikailag. Gyakran ütközünk abba a válaszba, hogy nincs meg a szükséges irodalom stb. Valóban, nehéz hozzájutni a szükséges irodalomhoz, de nem is tettünk meg mindent, hogy elég észszerűen kihasználjuk azt, amink van, hogy láradhatatlanul tanulmányozzuk a különféle anyagot, hogy sokszorosítsuk »A SzK(b)P történeté«-t stb. Ezenkívül sok vezető elvtárs és párttag gyen-*

gén vagy egyáltalán nem műveli magát. Elhanyagolják az olvasást és tanulást, habár sok idejük és alkalmuk van rá. Minden párttag, de különösen a vezető elvtársak kötelesek állandóan művelni magukat, tanulni és képesíteni magukat, hogy ne maradjanak el, hogy ne gázoljon át rajtuk az idő, hogy alkalmas vezetőkké váljanak, mert a marxizmus-leninizmus ismerete a legerősebb fegyver a mai harcban».

Eme irányvonal nélkül, amelyet Pártunk vezetett kádereink világnézeti képesítése érdekében a háborúban, a marxizmus-leninizmus szellemében, az internacionalizmus szellemében, lehetetlen lett volna megvalósítani Jugoszlávia tegnapig félrevezetett népének testvériségét és egységét, lehetetlen lett volna a Párt összekapcsolása olyan széles, — a legszélesebb néptömegekkel, és — végül lehetetlen lett volna felváltani a kipróbált, eszmileg kiépített káderek, a háborúelőtti tagok 80 százalékát, akiket Pártunk elvesztett a háborúban. Lehetetlen lett volna más módon biztosítani tapasztalt politikai és más kádereket Hadseregünk számára amely szakadatlanul növekedett, néprafiamunk számára, amely egyre nagyobb felszabadult területen kiépült, a tömegszervezetek: a Népfront, a szakszervezetek, ifjúsági szervezetek és az AFZs számára.

Az ország felszabadulásával a legnagyobb lehetőségek nyíltak Pártunk előtt a káderek rendszeres nevelésére, a marxizmus-leninizmus rendszeres tanulmányozására, ami hazánkban a káderek egész nevelésének alapjává lett.

Felhasználva a háború előtt és a háború folyamán szerzett tapasztalatokat, felhasználva a SzK(b)P tapasztalatait, Központi Pártvezetőségünk határozati hozott középfokú pártiskolák alapítására minden nemzeti és tartományi vezetőség mellett. A JKP Központi Vezetősége mellett még 1944 év decemberében megalakult a felsőbb pártiskola. A JKP Központi Vezetőségének iskolájában a felsőbb és közép vezető pártkáderek készült fel. Külön csoportot alkotott a felsőbb újságíró-káder. Az iskola kéthónaposként kezdődött, de később meghosszabbították három, majd négy hónapra. Öt iskolai periódus folyamán 623 hallgató végezte el az iskolát. Később, 1946-ban, amikor az iskola szervezeti tekintetben és az oktatás minősége tekintetében megszilárdult, magasabb fokra emelkedett, mint egyéves, 1947-ben pedig már mint kétéves felsőbb pártiskola. 1947 és 1948 folyamán az iskolában 304-en tanultak és részben most is tanulnak. Az iskolában katedrát kapott: a dialektikus és történelmi materializmus, a politikai gazdaságtan, a SzK(b)P története, a népfelszabadító hadsereg fejlődése és államunk építése, a párt-kiépítés, az általános történelem, nemzeti történelem, gazdasági földrajz, orosz nyelv és több más tantárgy. A nemzeti és tartományi vezetőségek mellett működő egyéves pártiskolákon, amelyek valamilyen rövidített tantervvel dolgoznak, az adott időszakban 8.809 hallgató ment át.

A JKP Központi Vezetősége mellett működő felsőbb pártiskola óriási szerepet játszott mindenekefelett a vezető pártkáderek nevelésében. Olyan munkarendszer és módszer épült ki benne, amely példaként szolgált a többi, — köztársasági pártiskolának, Most azonban komoly feladatok előtt áll, hogy a legnagyobb tudományos intézetté váljon a marxista-leninista oktatás minősége, a katedrák munkája, jelöltjeinek színvonala stb. tekintetében. Gyűlés elvtárs, a felsőbb pártiskola megnyitásán mondott beszédében a következőket mondotta: *»Ennek az iskolának az a feladata, hogy felemelje és képesítse a felsőbb pártkádert, és pedig jelenleg főleg a pártszervezetek vezetőit, később pedig, további fejlődése folyamán, kifejlesztjük olyan értelemben, hogy szétágazódnak és hogy kiváló iskola, kiváló intézet legyen a vezető párt-, állami és propaganda-káderek felemelésére.«*

A JKP Központi Vezetősége mellett működő kétéves felsőbb pártiskolán és a nemzeti és tartományi vezetőségek mellett működő egyéves középfokú párt-

iskolákon kívül, a Párt tagjai elméleti nevelésének rendszerében van még nálunk: 10 háromhetes alsóbbfokú pártiskola a nagyobb városokban és a köztársaságok központjaiban, hat középfokú levelező pártiskola a nemzeti vezetőségek mellett, több iskola és tanfolyam a Hadseregben, számos közép- és alsóbbfokú esti tanfolyam széles körben kiterjedt hálózata, amelyeken kötelezően tanulmányozzák a SzK(b)P történetét, a leninizmus alapjait, a népfelszabadító harc fejlődését, a párt kiépítését és önkéntes alapon (középfokú esti tanfolyamokon) a politikai gazdaságtant, valamint a dialektikus és történelmi materializmust is. Ezzel azonban még nem merül ki a Párt tagjai és a jelöltek világnézetű nevelésének minden, valójában legtömegesebb formája. Az említett formákon kívül vannak: szemináriumok az egyes időszerű elméleti kérdésekben, amelyeket rendszerint a helyi pártvezetőségek, járási pártvezetőségek és a velük egyenrangú pártvezetőségek mellett szerveznek, továbbá számos tanulócsoport, amelyek átfogják a legtöbb párttagot, különösen falun. Végül meg kell említeni az egyéni munkát, amelyre a Párt mindig nagy figyelmet fordított, mint olyan formára, amely felé szakadatlanul — és állhatatosan — törekedni kell, amelyeken keresztül — valójában, — biztosíthatjuk a világnézetű nevelés további emelésére irányuló munka sikerét. Mindezek az említett formák átfogják a különféle tisztséget betöltő és különféle foglalkozású párttagokat, — és arra irányulnak, hogy megadják az általános, alapvető marxista-leninista nevelést. Meg kell azonban említeni, hogy igen sok felső és középfokú iskolában, különösen a szakiskolákban, így például a Gazdasági Tanács iskolájában, a külkereskedelmügyi minisztérium iskolájában, a külügyminisztérium iskolájában, a Központi Szakszervezeti Tanács iskolájában, a köztársasági szakszervezeti tanácsok iskoláiban, valamint különféle más iskolákban és tanfolyamokon olyan a tanterv, hogy megadja az alapvető tudást a marxizmus-leninizmus területéről, (A SzK(b)P története, politikai gazdaságtan, a leninizmus alapjai, a népfelszabadító harc fejlődése), — s ezekben az iskolákban tanulógyszólván száz százalékban a Párt sorából kikorúló mai vagy holnapi szakértők kádere.

Az említett munkaformák látogatottságára jellemzőek a következő tények: csupán Szerbia központi pártvezetőségének területén 1945-től a mai napig a Párt 3.285 tagja végezte el valamelyik pártiskolát; a levelező iskolában 1.200 elvtárs vizsgázott sikeresen, 1946-ban 807 esti párttanfolyamon 37.060 hallgató vett részt. Ugyanezekben a tanfolyamokon 1947-ben és 1948-ban 77.665 hallgató tanult, a pártsemináriumoknak pedig 1947-ben és 1948-ban 16.075 hallgatójuk volt. A pártelőadásokon, az említett formáktól függetlenül, 1947 és 1948 folyamán a Párt 98.191 tagja és jelöltje vett részt. Az elméleti tanulócsoportok a Pártban valamivel több mint 12.000 tagját és jelöltjét fogták át.

A járási és velük egyenrangú pártvezetőségek 3.388 tagja közül 1.689, vagyis 49,8 százalék végzett iskolát vagy tanfolyamot.

Ezek azonban még nem olyan eredmények, amelyekkel teljesen elégedettek lehetünk. Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy meglehetősen sok pártvezetőségi tagunk van még, aki nem végezte el az iskolát, sőt van néhány olyan járási pártvezetőség is, amelynek egyetlen tagja sem végezte el az iskolát. Ez leggyakrabban annak következménye, hogy helytelenül és aránytalanul küldik az elvtársakat az iskolába, valamint annak, hogy helytelenül osztják el őket az iskola befejezése után. Így például Szerbia központi pártvezetőségének területén, amely elég jó eredményeket ért el a káderek elméleti és politikai felemelése terén, az alekszinaci, arilyei és levaki járásban a járási pártvezetőség egyetlen tagja sem végzett iskolát vagy tanfolyamot, a jablanicai járásban viszont 9 közül 7, a zaglavi járásban mind a 6, a kolubarai járásban pedig 8 közül 7 végezte el az iskolát stb. Horvátország, Szlovénia és Ma-

cedónia központi pártvezetőségének területén ebben a tekintetben hasonló a helyzet.

A kádereknek a marxizmus-leninizmus szellemében való nevelését természetesen nem mérhetjük le csupán az iskolák és tanfolyamok számával. Az iskolák és tanfolyamok, valamint más munkaformák a világnézeti munka végzésének feltételei, de ez még nem minden. A Központi Pártvezetőségnek 1946 végén az elméleti munka átszervezésére hozott határozata, továbbá e munka szélesebb alapokra helyezésére, a vizsga bevezetésére minden iskolában és tanfolyamon, s az egyéni nevelés, mint egyik legjobb munkaforma biztosítására vonatkozó határozatai a világnézeti nevelés minőségéért vívott harcra, a magolótanulás elleni harcra, a marxizmus-leninizmus elméletének minden elferdítése és vulgarizálása, valamint a gyenge és előkészítetlen előadások stb. elleni harcra irányulnak. Ezeket a feladatokat ma is legfontosabbaknak kell tekintennünk a kommuniszták eszmei nevelésére irányuló munka további fejlesztésében.

Hogy megerősíthessük az eszmei munkát, és a legszélesebb körben felemelhessük kádereink színvonalát, a pártvezetőségeknek az V. Kongresszus után többet kell foglalkozniuk e munka ellenőrzésével és irányításával, mint eddig. Ezt azonban nehezen érthetjük el, ha az agitprop bizottságok, különösen a járási és velük egyenrangú pártvezetőségek mellett működők, olyan összetételűek, hogy tagjaik képtelenek teljes mértékben résztvenni ebben a munkában. A bennük dolgozó elvtársak nagyon gyakran nagyon is túlterheltek más munkával, aminek nagyon kevés köze van a tagság világnézeti neveléséhez. Másrészt olyan elvtársakat is találunk az agitprop bizottságokban, akik nem alkalmasak ilyen munkára, akik nagyon alacsony világnézeti színvonalon állnak, s e mellett saját kiképzésükön dolgoznak. Vannak még olyan esetek is, hogy néhány járási pártvezetőségben egyáltalán nincsenek olyan elvtársak, akik megfelelnek az agitáció és propaganda szektorán.

Ezt a helyzetet minél előbb fel kell számolni, és teljesen le kell törni azt a jelenséget, hogy az agitáció és propaganda szektorán sikeresen dolgozó kádereket állandóan más munkakörbe helyezik át, s ezzel lehetetlenné teszik a káderek helyes munkáját és helyes felemelkedését. Először is, még inkább és az eddiginél még gyorsabban lehetővé kell tenni az elméletileg felemelkedetebbek kádereknek, és azoknak helyes kiválasztását és elosztását, akiknek érdekük és kedvük van erre a munkára. Azok a tények, hogy ma nagy szükség van káderekre gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális életünk minden szektorán, még inkább alátámasztják ezt, és nem indokolhatják azt, hogy az agitáció és propaganda szektoráról könnyedén elvegyük a kádereket más munkákra. Ismert dolog, hogy különösen szakképzett és felsőbb képzettségű szak-káderekben szenvedünk nagy szükségletet. E szerint harcolni kell azért, és több megértést kell tanúsítanunk, hogy minél gyorsabban felemelhessünk ilyen kádereket, mert ez az előfeltétele annak, hogy felemeljük egész párttagságunk világnézeti színvonalát, hogy tovább javítsuk pártiskolánk minőségét, és — végül, — minden intézményünk minőségét. Abból a célból, hogy gazdasági vezető kádereink, és más szektoron működő aktívaink teljes mértékben elsajátíthassák a marxizmus-leninizmus elméletét, a Pártnak nagyobb figyelmet kell fordítania erre a kérdésre, különben nem érthetők meg teljesen azt az irányt, amelyben országunk halad fejlődése során, nem érthetők meg a Párt vonalát, távlat nélkül dolgoznak majd és feltétlenül hibáznak.

Sztalin elvtárs a SzK(b)P XVIII. kongresszusán tartott beszámolójában a marxista-leninista nevelésről, mint a káderek helyes felemelésének kiválasztásának és elosztásának feltételéről beszélve, a következőket mondta: *»Mint alapigazságot kell elismernünk, hogy mennél magasabb a párt és állami mun-*

Ha bármely területen működő funkcionáriusaink politikai színvonala és marxista-leninista öntudata, annál magasabb és termékenyebb maga ez a munka, annál hatékonyabbak a munka eredményei, és — megfordítva — mennél alacsonyabb a funkcionáriusok politikai színvonala és marxista-leninista öntudata, annál valószínűbbek a bajok és kudarok a munkában, annál valószínűbb maguknak a funkcionáriusoknak az elsekélyedése és kicsinyes, korlátolt emberekké való átvedlése, annál valószínűbb elfajulásuk.» És tovább: »Ha képesek volnánk kádereinket a munka minden területén világnézetiileg kiképezni és politikailag megerősíteni... feladataink kilenczted részét már megoldottnak tekinthetnénk.»

Végül, hogy minél előbb kiküszöbölhessük a világnézeti gyengeségeket, hogy sikeresen harcolhassunk Pártunk vonalának elhajlítása ellen, minden tagunknak több személyi felelősséggel kell hozzájárnia egyéni tanulása kérdéséhez. Ma minden lehetőségünk megvan erre. Az egyéni munka fejlesztésében különleges figyelmet kell fordítani a Párt ifjú tagjaira. Ők hazánk fejlesztése érdekében tett önfeláldozó erőfeszítéseikkel bizonyították a Párt iránti odaadásukat. Feltétlenül szükséges, hogy már kezdetben segítséget kapjanak, hogy kifejlődjön bennük a marxizmus-leninizmus tanulmányozásának, s azon harc fejlődése megismerésének szeretete, amelyet népeink folytattak a Párt és Tito elvtárs vezetése alatt.

Ezt a szeretetet türelemesen és állhatatosan fejlesztenek! nemcsak a Pártban, hanem mindenütt, elsősorban a munkásosztály soraiban, a vállalatok szakszervezetein át, továbbá a falvakban, értelmiségünk és felső képzettségű szak-kádereink körében.

Eddig meglehetősen szép sikereket értünk el minden szektoron a világnézeti gyengeségek kiküszöbölésében. Ezek a sikerek még nagyobbak lehetnek és nagyobbaknak is kell lenniök. Pártunk V. kongresszusa — értékelést ad erről a munkáról, és új ösztönzés lesz minden pártszervezetünk számára, hogy nagy tanítómestereink, Marx-Engels-Lenin-Sztalin tanításának szellemében erősítse a kádereink nevelésére irányuló munkát,

„Jugoszlávia Kommunista Pártjának az a véleménye, hogy szükség van a szocialista gazdasági rendszerű országok mind szorosabb gazdasági együttműködésének fejlesztésére, hogy megvalósítsák a gyorsabb és sokoldalúbb gazdasági haladást — mind közösségükben — mind külön minden országban is.» (A JKP programja)